

ФОРЕНЗИК: ОСОБЛИВОСТІ ТА СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Виникнення форензіку визначається вимогами сьогодення. Так велика кількість сучасних компаній стикаються з проблемою зниження фінансового результату діяльності внаслідок існуючих випадків неправомірних дій працівників, фінансових махінацій або ризиками їх появи, фактів махінацій контрагентів тощо. В таких умовах керівництво компаній має звертатися до методів спеціалізованого аудиту, фінансового контролю і ревізії.

Форензик сьогодні – це підходи, методики та інструменти, спрямовані на боротьбу з економічними злочинами, серед яких незаконне привласнення майна, фальсифікація документів, відмивання коштів, шахрайство з боку клієнтів, «відкати», неналежне та несвоєчасне реагування на які може привести до вкрай негативних наслідків, включаючи: погіршення репутації та знецінення бренду, погіршення фінансових показників діяльності, втрата конкурентних позицій на ринку, банкрутство і ліквідація підприємства, штрафи та інше.

В науковій літературі форензик визначають як, по-перше, незалежна ініційована власником компанії діяльність, яка спрямована на розслідування, аналіз, урегулювання спірних ситуацій, які стосуються фінансових, правових, комерційних питань із суттєвими економічними ризиками, і розробку процедур, орієнтованих на виявлення економічних злочинів та протидія всім видам фінансового шахрайства [1, с. 74]; по-друге, комплексне багатобічне дослідження фінансово-господарської діяльності економічного суб'єкта, мета якого виявити різні факти шахрайства, фінансових махінацій, інших неправомірних дій як з боку управлінського апарату, так і з боку інших співробітників, а також третіх осіб, які наділені правом давати вказівки відносно даного суб'єкта, окрім того виявити ризики шахрайства та запропонувати систему заходів з їх мінімізації [2, с.217].

Форензик має відмінності від аудиту. Так якщо аудит має певний алгоритм перевірки, то форензик, виходячи із головної своєї мети – знайти ті чи інші порушення – в кожній конкретній ситуації реалізовується за допомогою різних методик і засобів. Аудит перевіряє фінансові звіти на відповідність загальним

принципам і стандартам ведення бухгалтерії, а форензик вивчає документацію на предмет шахрайства та розтрати коштів. Аудит фокусується на помилках і порушеннях та надає оцінку фінансової ситуації компанії, а форензик – на відмінності між помилковими рішеннями і навмисним введенням в оману та не тільки надає оцінку фінансової ситуації компанії, але й пропонує вирішення проблемних ситуацій.

Етапами проведення форензика є:

- попередній етап (попередня експертиза справ, огляд взаємовідносин з контрагентами, узгодження порядку проведення форензика);
- аналітичний етап (проведення інтерв'ю із співробітниками, виконання аналітичних та інтуїтивних процедур, аналіз політик і регламентів суб'єкта вивчення, аналіз основних бізнес-процесів, аналіз системи внутрішнього контролю);
- оціночний етап (виявлення і оцінка недоліків в системі внутрішнього контролю);
- надання рекомендацій та складання звіту.

Таким чином, форензик – є перспективним напрямом в галузі фінансових розслідувань, який дозволить вітчизняним компаніям підвищити ефективність управління ризиками їх діяльності шляхом прийняття оптимальних управлінських рішень та забезпечить прибутковість бізнесу.

Список літератури:

1. *Городилов М.А.* Форензик в рамках экспертно-аналитической и аудиторской деятельности: теоретические исследования понятия / *М.А. Городилов* // Учет. Анализ. Аудит. – 2018. - № 2, т. 5. – С. 72-77;
2. *Суйц В.П.* Форензик: методы и методика финансового расследования / *Суйц В.П., Анушевский И.И.* // Аудит и финансовый анализ.- 2014. - № 6. – С. 215-220.